

מסורת הש"ס

א) גבכריות מסיק הש"ס כמאן אאלא הא דמניא אכל דבילה כי כמאן כרי יהודה וגם גבכריות לא ביבא קי דרי יהודה אומר וע"ש גרסיי וע"ק ונחוסתפא דכריות פ"א תניא רי יהודה אומר על היין גמיתה ועל המשכרין גבארה לפיכך אכל אכל דבילה קעילית או ששתת חלב ודבש הרי זה לוקא חרענים, (ג) וינמא ע.י. סנהדרין ע: שבעות כג. כריתות יג: (ד) [משילה ית.]. מכות ח. שבעות כא:, (ה) [גמות כ.], (ו) [בפסחים לימא וגם גבאר דוכמי לא נמלא ע"י גבגדר משנה ריש פ' כ"ט בה' שבת ובגמגדול ע"י טס], (ז) [שבעות כו.], (ח) [גמגדר ל.], (ט) [גמגדר ל.], (י) [ע"ך לנ"י], (יא) [מאן עד דמיא מאי הא ש"ך לנ"י ג.], (יב) [וע"ש מ"ס פסחים ק. ד"ה זוכריו וכו' ועוד מניט לממר כו.], (יג) [ע"ך קודם ד"ה מה,

נוסחת הריב"ן

א) והא: (ב) מביא עליו לימא בכ"י: (ג) דלה' הוא נמי: (ד) מתקאלא: (ה) חייאלא: (ו) פרישמי: (ז) [בתנאים: (ח) מכוין: (ט) ולא: י] גנגתן: (כ) אטריק חרעני משום: (ל) דמיימר: (מ) הריני כשמשון (א) כגן מנוח (א) כי כשמשון (א) הני מביא אל לימא בכ"י: (ב) [ל ימי חייו] לימא בכ"י: (ב) לפיכך כיון שגבגדי שער כלומר כיון שהגיע כו': (ג) גמגדר הסי' ומה"י מנלא כל ו' וי' ומביא כו' והד"ס:

הגהות הב"ח

א) גב' דמניא ר"ש אומר כל שהוא. י"ב ע"ל סוף דף י"ז ודף י"ח: (ב) שם הרי כי מיר עולם מה בין: (ג) רש"י ד"ה הריני כשמשון כגן מנוח כבעל וכו' אמר כשמשון כגן מנוח כ"ל ודמיה או נמחק ג' פעמים: (ד) ד"ה הריני מיר עולם וכו' כל ו' וי' ומביא הד"ס: (ה) תוב' ד"ה לאנפי למקדש מהכא דאינו מייר:

גליון הש"ס

תור"ח מאי אמר וכו' לב' דר"ת. ע' מוטב דף לב ע"א תור"ה ק"ש:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד"ה אלא כי הא דאמר רבא וכו' אפי"ג דהוי נשבע לבעל את המלוה. י"ב ע' על כוונת ש"י כזה אורח מירי בשם שו"ת אלשיך הנ"ל קי דמי תלקח ממשקל חמת מאי כי יא: [ב] תוב' ד"ה מאי הא קדושתא ואכלתא וכו' דמי דקידוש היום לדורייתא על היין לאו דאורייתא. י"ב ע"י ראב"ן דף קמג ע"א: [ג] ד"ה כשמשון וכו' דלי אומר כבעל דבילה למחר. י"ב ע"י מוסקפות יו"ט ואורח משום:

הגהות התוספות

- י"ל דקידוש היום על היין.

פ' הרא"ש

אלימא קדושתא ואבדלתא מושבע ועומד מהר סיני הוא דכריזי לבעל את יום השבת לקדשו ודרשנין בעיבי פסחים זכרה על היין. וקשה נהי דקידוש הוי דאורייתא כדאי בבכריי נשים חייבות בקידוש חיום דבר תורה מיהו

קידוש על היין לאו דאורייתא דמקדשין על הפת במקום שאין יין והאי דדריש זכרהו על היין אסמכתא בעלמא הוא. ועוד אבאלתא מאי איבא למימר ע"כ לאו דאורייתא הוא. ועוד מאי קאמר אלא כי הא דאמר רבא שבעות שאשתה וכו' ואמאי חזר בו מקדושה ואבדלתא כי הכי דחל נזירי על שבעות ה"ז חל על מצות קידוש. וגי' דלא ליק דלקח פירושא לא גריס אלא

כל כנויי נזירות

פרק ראשון נזיר

ד.

ס' **ע"ד** שזיזר מבבלין. או יאמר סתמא דמשמע כל מיילי דנזירות קיבל עליה ואס' צא לפרש חרנן חוג כריך לפרש כולם גם מגלחת וטומאה:

מבבלי אשר יעשה מגנף היין. אלמא דמכולהו כריך להזיר וא"ת

ואכתי מגלחת וטומאה לא שמעינן וי"ל כיון דגלי לן ציין ה"ה שזריך לקבל גם מגלחת וטומאה ונפקא לן מלישנא דקרא מכל: **בייין** ושבר ייזר. משמע אפילו צמד היו נזיר דהא כבר כתיב צמד מכל אשר יעשה מגנפן למה לי למיכתב מיין ושכר אלא לשמועי' דלפי' לא נדר כי אס' צמד מהני דחיל נזירות עליו ואפילו כשצא לפרש דהכא חרנן חוג לא כתיבי: **לאסור** יין מצוה ביין הרשות. כלומר מקרא יתירא יתירא דמיין ושכר יזיר: **מאי** היא קידושא ואבדלתא מושבע ועומד מהר סיני הוא. דקדוש היום דלאורייתא ואין תחול עליו נזירות וקשה דלדרכה להכי אינטריך קרא מיומר לומר דחיל עליה נזירות ועוד קשה מאי משני צמר הכי כגון שנשבע לשמות וחזר ונדר צנזיר דלתיא נזירות וחיל אשבעות מ"מ תקשי לוי הרי מושבע ועומד מהר סיני כלומר דאין מושבע ועומד גדול מזה שנשבע לשמות ועוד קשה דקדוש היום' לאו דלאורייתא הוא דנהי נמי דכתיב זכור ודרשינן וזכרהו על היין אסמכתא הוא ס' לבי' לר"ת דגרסינן בתמיה וכי מושבע ועומד מהר סיני כלומר ל"ל קרא מיומר לאסור יין מזהו וכי מושבע וכו' דנהי דקדוש היום דלאורייתא על היין לאו דלאורייתא ב' דזכרהו על היין אסמכתא והשתא משני כגון שנשבע לשמות וקמ"ל קרא יתירא דחיל עליה אע"ג שנשבע לשמות ט:

לאילופי אַמקדש. מהכא ס' ואינו חייב למקדש אלא איין ושכר ולאפוקי מרבי יהודה ס': **ר"ש** דית איה איסור חל עץ איסור. פירוש צעלמא דכתינא כו' ואי לאו קרא הכא ה"א היכא דנשבע שלא לשמות ושזר הזיר צנזיר ושתה ציין לא חייב אמויות קמ"ל קרא יתירא דמיין ושכר דאס' נשבע שלא לשמות כוס זה ונדר צנזיר ועצר ושתה הכוס דלקי תרמי משום שבעותא ומשום נזירות ולא תימא דקאמרי רבא לעיל שבעה שאשתא אלא תוכל לתרץ אפילו שבעה שלא אשתה דפרישמי: **ורבי שמעון** דית ליה צירוף. כלומר אין כריך יתור לצירוף דלפי' גבאר איסורים כחצו ודס ממחייב בכל שזר ולא אמרו כות אלא לקרנן והכא לא שייך צירוף לקרנן שקרנן מיר אינו צא על ששתה יין אלא מלקות והקרנן צא על השלמת נדרו: **מה** בין נזיר שמשון לצנזיר **עורם**. וא"ת שאלה איכא צינייהו דנזיר שמשון יתא צאשלא ומזיר עולם תלס אחד וי"ל מיתלמא דליתא דנזירות לא קמני ואס' ישאל על נזירות או לא הוי נזיר וה"ק מה בין נזיר שמשון כו' כששנייה נזירין: ס' **בשמשון** **בבן** מנוח **כבעל** דר"ל.ה. אכל כשמשון לחודיה או כגן מנוח לחודיה לא סגי עד שיאמר שלשמן כדמוכח גמג' מכלן ואילך גריס ר"ת וכמי שעקר דלתות עזה צווי' וכמי שנקרו פלשמים את עיניו דאו או קאמר כלומר או שיאמר כמי שעקר או כמי שנקרו כו' ב' דאי אמר כבעל דלילה לחוד או כמי שעקר דלתות עזה לחוד או כמי שנקרו פלשמים את עיניו לחוד דהוי נזיר שמשון דבזה ליכא למיטעי: **בְּזִיר** **עורם** **מיקל**. ולא מגלח לגמרי כדבשלוס שלא גלח לגמרי שהרי נתלה צעערו: **וּמְבִיא** **ג'** **בהמות**. צעשה שמיקל הלכה למשה מסיני ואסמכתא מאכשלוס דאמר אשלס נדרי חטאת עולה ושלמים כנזיר טהור: קרנן טומאה. שמי תורים ואס': קרנן

שבעה שלא אשתה דפרישמי: **ורבי שמעון** דית ליה צירוף. כלומר אין כריך יתור לצירוף דלפי' גבאר איסורים כחצו ודס ממחייב בכל שזר ולא אמרו כות אלא לקרנן והכא לא שייך צירוף לקרנן שקרנן מיר אינו צא על ששתה יין אלא מלקות והקרנן צא על השלמת נדרו: **מה** בין נזיר שמשון לצנזיר **עורם**. וא"ת שאלה איכא צינייהו דנזיר שמשון יתא צאשלא ומזיר עולם תלס אחד וי"ל מיתלמא דליתא דנזירות לא קמני ואס' ישאל על נזירות או לא הוי נזיר וה"ק מה בין נזיר שמשון כו' כששנייה נזירין: ס' **בשמשון** **בבן** מנוח **כבעל** דר"ל.ה. אכל כשמשון לחודיה או כגן מנוח לחודיה לא סגי עד שיאמר שלשמן כדמוכח גמג' מכלן ואילך גריס ר"ת וכמי שעקר דלתות עזה צווי' וכמי שנקרו פלשמים את עיניו דאו או קאמר כלומר או שיאמר כמי שעקר או כמי שנקרו כו' ב' דאי אמר כבעל דלילה לחוד או כמי שעקר דלתות עזה לחוד או כמי שנקרו פלשמים את עיניו לחוד דהוי נזיר שמשון דבזה ליכא למיטעי: **בְּזִיר** **עורם** **מיקל**. ולא מגלח לגמרי כדבשלוס שלא גלח לגמרי שהרי נתלה צעערו: **וּמְבִיא** **ג'** **בהמות**. צעשה שמיקל הלכה למשה מסיני ואסמכתא מאכשלוס דאמר אשלס נדרי חטאת עולה ושלמים כנזיר טהור: קרנן טומאה. שמי תורים ואס': קרנן

שבעה שלא אשתה דפרישמי: **ורבי שמעון** דית ליה צירוף. כלומר אין כריך יתור לצירוף דלפי' גבאר איסורים כחצו ודס ממחייב בכל שזר ולא אמרו כות אלא לקרנן והכא לא שייך צירוף לקרנן שקרנן מיר אינו צא על ששתה יין אלא מלקות והקרנן צא על השלמת נדרו: **מה** בין נזיר שמשון לצנזיר **עורם**. וא"ת שאלה איכא צינייהו דנזיר שמשון יתא צאשלא ומזיר עולם תלס אחד וי"ל מיתלמא דליתא דנזירות לא קמני ואס' ישאל על נזירות או לא הוי נזיר וה"ק מה בין נזיר שמשון כו' כששנייה נזירין: ס' **בשמשון** **בבן** מנוח **כבעל** דר"ל.ה. אכל כשמשון לחודיה או כגן מנוח לחודיה לא סגי עד שיאמר שלשמן כדמוכח גמג' מכלן ואילך גריס ר"ת וכמי שעקר דלתות עזה צווי' וכמי שנקרו פלשמים את עיניו דאו או קאמר כלומר או שיאמר כמי שעקר או כמי שנקרו כו' ב' דאי אמר כבעל דלילה לחוד או כמי שעקר דלתות עזה לחוד או כמי שנקרו פלשמים את עיניו לחוד דהוי נזיר שמשון דבזה ליכא למיטעי: **בְּזִיר** **עורם** **מיקל**. ולא מגלח לגמרי כדבשלוס שלא גלח לגמרי שהרי נתלה צעערו: **וּמְבִיא** **ג'** **בהמות**. צעשה שמיקל הלכה למשה מסיני ואסמכתא מאכשלוס דאמר אשלס נדרי חטאת עולה ושלמים כנזיר טהור: קרנן טומאה. שמי תורים ואס': קרנן

שבעה שלא אשתה דפרישמי: **ורבי שמעון** דית ליה צירוף. כלומר אין כריך יתור לצירוף דלפי' גבאר איסורים כחצו ודס ממחייב בכל שזר ולא אמרו כות אלא לקרנן והכא לא שייך צירוף לקרנן שקרנן מיר אינו צא על ששתה יין אלא מלקות והקרנן צא על השלמת נדרו: **מה** בין נזיר שמשון לצנזיר **עורם**. וא"ת שאלה איכא צינייהו דנזיר שמשון יתא צאשלא ומזיר עולם תלס אחד וי"ל מיתלמא דליתא דנזירות לא קמני ואס' ישאל על נזירות או לא הוי נזיר וה"ק מה בין נזיר שמשון כו' כששנייה נזירין: ס' **בשמשון** **בבן** מנוח **כבעל** דר"ל.ה. אכל כשמשון לחודיה או כגן מנוח לחודיה לא סגי עד שיאמר שלשמן כדמוכח גמג' מכלן ואילך גריס ר"ת וכמי שעקר דלתות עזה צווי' וכמי שנקרו פלשמים את עיניו דאו או קאמר כלומר או שיאמר כמי שעקר או כמי שנקרו כו' ב' דאי אמר כבעל דלילה לחוד או כמי שעקר דלתות עזה לחוד או כמי שנקרו פלשמים את עיניו לחוד דהוי נזיר שמשון דבזה ליכא למיטעי: **בְּזִיר** **עורם** **מיקל**. ולא מגלח לגמרי כדבשלוס שלא גלח לגמרי שהרי נתלה צעערו: **וּמְבִיא** **ג'** **בהמות**. צעשה שמיקל הלכה למשה מסיני ואסמכתא מאכשלוס דאמר אשלס נדרי חטאת עולה ושלמים כנזיר טהור: קרנן טומאה. שמי תורים ואס': קרנן

אתי איסור אחר וחיייל עליהו. וקשה דבפ' כל הבשר דריש שמואל דאין איסור חל על איסור מקרא דומתו בו כי יהללוחו ודריש הכא מיין ושכר דגבי נזיר חל איסור על איסור דאם אמר שבעות שלא אשתה יין ואמר הריני נזיר אתאי נזירות וחייילא אשבעות ולוקה שנים דהכי משמע פשטא דקרא:

יה א מיי פ"ו מהלכות נזירות הלכה יא סמג לאון רנ:
יב ב מיי פ"ה מהל' נזירות הלכה א סמג טס:
ב ג מיי פ"א מהלכות ביאת מקדש הל' צ סמג לאון טס וע"ש כ"מ:
בא ד מיי פ"ה מהל' נזירות הלכה ג:
בב ה מיי פ"ג מהל' נזירות הלכה טו סמג לאון רמג:
בג ו מיי טס הלכה יב:

תורה אור השלם

1. יין וְשֵׁכָר אֶל תִּשְׁתּ אֲתָה וּבְיָדְךָ אֶתְּרָב בְּבֹאֲכֶם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וְלֹא תִקְחוּ חֶסֶת עֵוָלִים לְדֹרֹתֵיכֶם:
2. בל ימי נזרו מבלי אֶשֶׁר יַעֲשֶׂה מִגִּפְן דָּחִין מִחֻרְצָנִים וְעַד וְגַל יֵאבֹל:
במדבר ו ד

מוסף רש"י

אתאי נזירות חיילא על שבעות. ואין זה ככלל מושבע מהר סיני לומר שלא לחול עליו ולא מהר מדין כולל. אחר שאם הוא שחידש חיובו על עצמו ועיקר האיסור לא מסיני בא ולא מהר מורכ הופיע, וכו'ואל כזא נזירות חל עליו מדין כולל (מארי בשם. ג"יש שחמה ע"י). קעילית. שם מקום (וינמא עו.) אכל דבילה קעילית, הגדילה בלחות מקום ומשכתה ביין (בכורות מה:). דבש. מיר' נגלג' מ"ס ודבש שזוקין ביחד (טס). חיוב. מלקות. כר יהודה מוקמינן לה בפרק אמרו לו בכריות (ג'): דקאמר תתם על שאר משכרין גבארה דלא תתם (בכורות מה:) וכשתן פעקין (סנהדרין טא.). ר"ש לית ליה איסור חל על איסור. וכי אמר הריני מיר מן המהלכים תל עליה תלי מיר, וכי הדר ואמר מן הגלגלת ומן הטומאה לא אמי תלי נזירות דמגלחת וטומאה וחיל אפלי נזירות דמחלניס וגוסי, דאין איסור תל על איסור, הילכך איט חייב עד שיזיר מכלס צבת אחת, דלמר הריני מיר תתם (ראש"ה בשם). האוכל גבילה ביום הכפורים פטור. מכות, דלא אמי איסור יוס כפורים ומיחל נזירות נגלה דקדים, אס נתגלה מעשר יוס כפורים הרי קדס איסור נגלה, ואס נתגלה ביום כפורים אפילו הכי אסורה היסה עליו מנעצר משום אכר מן הימי (קדושין עו: ובעי' פסחים לו: ובריות כג.) וסוג פטור מחטאת (פסחים לו:). כל שהוא. בכל האיסורין, למכרות. מהלכה, לא אמרו ביאת. הלכה למשה מסיני, אלא לענין קרבן. דגגת נזירות (שבעות טא: ובעי' בכורות יז.) ובתלילה כל שהוא עובר גללו (משילה ח:).

פ' הרא"ש (המשך)

וה"כ כי הא דאמר רבא כלומר כי היכי דאמר רבא דנזירי חלה על שבעות ה"ז חלה על מצות קידוש. ור"ת גריס דקדושה ואבדלתא מושבע ועומד מהר סיני הוא בתמיה ואמאי צריך קרא למימר שנוזיר נאסר ביין קידוש והבדיל: ואיבעית אימא ר"ש לית ליה איסור חל על איסור פרי"ת ומשנה יין שמיעינן ליה דנזיר ששתה יין ב"יה אין חייב משום י"ה דלא אתי איסור י"ה וחייילא איסור נזיר. ומכאא לייף ר"ש בכל דוכתא דאין איסור חל על איסור דהכי משמע פשטא דקרא מיין ושכר יזיר ה"ק משום נזיר חייב על יין ושכר ולא משום איסור אחר דלא